

Всеукраїнська конференція «Проблеми репродуктології тварин. Шляхи вирішення»

20 жовтня 2022 р.

УДК 619:618.14-002:615.849 (045)

Павло СКЛЯРОВ, д-р вет. наук, професор

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

skliarov.p.m@dsau.dp.ua

ВИКОРИСТАННЯ ПРЕПАРАТУ VITAPOL®ПУЛЬВІС ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ПІСЛЯРОДОВОЇ ПАТОЛОГІЇ КОРІВ І ПІДВИЩЕННЯ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ НОВОНАРОДЖЕНИХ ТЕЛЯТ

Питання профілактики післяродової патології корів, отримання та збереження життєздатних телят належать до найбільш актуальних у скотарстві, що багато в чому визначають його ефективність. Ця проблема є досить широко висвітленою та все ж таки залишається невирішеною, що пов'язано з низькою терапевтичною та економічною ефективністю, трудомісткістю чи біобезпечністю препаратів.

Порушення репродуктивної здатності самок великої рогатої худоби може бути зумовлене багатьма впливами, однак, переважно пов'язане з аліментарно-дефіцитними чинниками. Найбільш часто це може виникати в період вагітності, коли відбувається не лише розвиток та формування плода, а й підготовка організму корови до отелення, закладається фундамент подальшої молочної продуктивності. Це час так званої «транзитної фази», тобто переходу від пізньої тільності до ранньої лактації, коли обмін речовин у корів зазнає колосальних адаптаційних перетворень та змін.

Підтвердження цьому ми знайшли у результатах дослідження біохімічних та гематологічних показників корів, що належать молочно-виробничому комплексу «Єкатеринославський» Дніпровського району Дніпропетровської області. Зокрема, порівняно з нормою, було виявлено знижений уміст загального білка, вітаміну Е, Купруму, білкових фракцій А1 та А2 і збільшений уміст альбумінів, глобулінів, АСТ та загальних ліпопротеїдів, показників білкового коефіцієнта, індексу де Рітіса, білкової фракції Б, середньої маси гемоглобіну в еритроциті.

Виходячи з вищенаведеного, ми розглянули можливість використання препарату VITAPOL®пульвіс для профілактики післяродової патології корів і підвищення життєздатності новонароджених телят. Це препарат на основі природного торфу і являє собою сполуки гумінових і фульвових кислот.

У його складі містяться мінерали, вітаміни, аміно- та жирні кислоти, природні полісахариди, пептиди, стерини, гормони, поліфеноли та кетони з підгрупами, зокрема флавоноїди, флаволи, флавіни, катехіни та ін. – загалом близько 70 компонентів.

Комплекс гумінових і фульвових кислот, що міститься у препараті, має високу біодоступність. Гумінові кислоти прискорюють обмінні та окиснювально-відновлювальні процеси, активно зв'язують вільні радикали. Поліпшується газообмін у тканинах, збільшується швидкість вільно-радикального окислення.

Прискорення процесів метаболізму насамперед позначається на зміні показників крові. Гумінові кислоти стимулюють кровотворну функцію, внаслідок чого збільшується кількість формених елементів крові (еритроцитів, лейкоцитів), підвищується рівень гемоглобіну. Спостерігається збільшення вмісту в крові Т- і Б-лімфоцитів, бактерицидної і лізоцимної активності крові і фагоцитарної активності нейрофілів.

Крім цього, гумінові кислоти пригнічують ріст патогенних бактерій у шлунково-кишковому тракті, поліпшують перетравлення білка і засвоєння кальцію, мікроелементів, поживних речовин, утворюють плівку на слизовій оболонці шлунково-кишкового тракту, що захищає організм від інфекцій і токсинів.

Дію гумінових кислот можна пояснити високими адсорбційними властивостями, що сприяють знешкодженню токсинів у шлунково-кишковому тракті, поліпшенню травлення і засвоєнню кормів, які не тільки доповнюють раціон тварин елементами живлення, а й є активаторами обмінних процесів, комплексно й позитивно впливаючи на весь організм.

Фульвові кислоти мають здатність вступати в реакцію з мінералами і розбивають їх на частинки іонного розміру, утворюючи фульвати – найменші з можливих форм мінералів. Низька молекулярна маса забезпечує проникність фульвових кислот через клітинну мембрану, тому вона доставляє мікроелементи та інші поживні речовини прямо всередину клітини. Доставивши до клітини мінерали та поживні речовини, фульвові кислоти віддають їх, після чого зв'язують важкі метали з радіоактивними речовинами, і виводять їх з клітини.

Фульвові кислоти мають бактерицидну дію на умовно патогенну мікрофлору – кишкову паличку, золотистий стафілокок, протей, синьогнійну паличку та інші. При цьому фульвові кислоти не пригнічують корисну мікрофлору і не викликають резистентність (стійкість) патогенних мікроорганізмів.

Загалом введення комплексу гумінових та супутніх їм фульвових кислот до раціону тварин стимулює приріст живої маси, продуктивність, підвищує захисні сили організму і забезпечує отримання нормативної

продукції на фоні забруднення навколишнього середовища важкими металами.

Дослідній групі корів препарат VITAPOL®пульвіс застосовували перорально з кормом, щодня, за 21 добу до прогнозованого отелення та протягом 21 доби після родів у дозі 100 г / гол. / добу. У контрольній групі препарат не використовували.

До післяродової патології корів відносили затримку посліду, метрит та кетоз, а неонатальної – телят із незадовільним клінічним станом і низьким потенціалом розвитку (гіпотрофіків).

Результати досліджень наведено у табл. 1.

Як свідчать одержані дані, за застосування препарату VITAPOL®пульвіс післяродову патологію зареєстровано у 12,5 % корів, що на 13,8 % більше порівняно з контролем. При цьому у контрольній групі виявлено 18,6 % телят із незадовільним клінічним станом і низьким потенціалом розвитку (гіпотрофіків) або на 11,1 % більше, ніж у дослідній.

Таблиця 1

Ефективність використання препарату VITAPOL®пульвіс для профілактики післяродової та неонатальної патології

Патологія	Контроль, n/%	Дослід, n/%	±, %
Післяродова	38 / 26,3	5 / 12,5	-13,8
Неонатальна	29 / 18,6	3 / 7,5	-11,1

Отже, використання препарату VITAPOL®пульвіс забезпечує зниження захворюваності корів на післяродову патологію і підвищення життєздатності новонароджених телят.

УДК 619:616-092-08 (045)

Сергій КЕРНИЧНИЙ, канд. вет. наук, доцент;

Тамара БЕТЛІНСЬКА, асистент

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

serhii.kernychnyi@gmail.com

КЛЮЧОВІ МЕХАНІЗМИ ПАТОГЕНЕЗУ І КЛІНІЧНОГО ПРОЯВУ ГЕСТОЗУ КОРІВ

Гестоз є однією із актуальних проблем сучасного молочного скотарства. Сьогодні багато питань, пов'язаних з гестозом у людей і тварин, залишаються до кінця не з'ясованими та дискусійними. Більшість дослідників схиляються до думки, що це є патологічний процес із розвитком